

SUKOBI.

STABILNOST.

DEMOKRATIJA?

Sabor politikologa, godišnja međunarodna konferencija
Udruženja za političke nauke Srbije, 28-29. septembar 2019, Beograd

U poslednjoj deceniji, rasplamsavaju se stari i izbijaju novi sukobi u evropskim državama. Sporovi oko ekonomske i socijalne politike izvire iz sve dubljih socijalnih i ekonomskih nejednakosti i dramatičnih posledica globalne finansijske krize. Sukobi oko etničkog i nacionalnog identiteta i nacionalnog samoopredeljenja, koji počivaju na nasleđu sukoba i/ili nasilja, obnavljaju se usled erozije manjinskih prava, izbegličke krize i šire nestabilnosti na međunarodnoj sceni i u pojedinim regionima. Kriza političkog predstavljanja i politička nestabilnost podstakli su uspon populizma širom kontinenta ali, u mnogim slučajevima, i nedemokratske trendove, kao što su urušavanje medijskih sloboda, političkog takmičenja i vladavine prava. S druge strane, mnoge grupe zahtevaju reforme demokratskih procedura i alternativne modele odlučivanja radi masovnijeg učešća građana u političkom životu, pravednije raspodele i veće epistemološke i ekološke odgovornosti.

U nekim slučajevima, sukobi oko socijalno-ekonomskih, etničkih i nacionalnih i demokratskih pitanja odvijaju se unutar institucija i nezavisno jedni od drugih. U drugim slučajevima, sporovi raznih vrsta se prelivaju van političkih ustanova, isprepleteni unutar širih talasa političke mobilizacije i sukobljavanja na javnoj sceni, otkrivajući velike probleme sa kojima se suočavaju obični građani i krhku prirodu poretka. Sve veći broj pokreta različitih orijentacija i protesti u mnogim državama dovode u pitanje kapacitet demokratskih ustanova da rešavaju nagomilane sporove. Mada je središte sukoba unutar pojedinih država, često se posledice osećaju i preko državnih granica, sa bitnim implikacijama za regionalni milje Balkana i Evropu u celini.

U vremenima krize, političke vlasti i EU promovišu stabilnost kao najviši cilj. Unutar država, vlasti često pokušavaju da ublaže sukobe ograničavanjem prava građana. Kada je reč o demokratiji i nacionalnim sukobima, sužavaju se prava nacionalnih i novih manjina, širi se strah od migranata i ograničavaju se medijske slobode, kontrola izvršne vlasti i/ili delovanje opozicionih stranaka i drugih kritičara vlasti. Kada je reč o socijalnim pitanjima, ograničavaju se socijalne funkcije države, kao i prava radnika, često u korist domaćih i stranih investitora i poslodavaca, ali i prava penzionera i raznih ugroženih grupa, i smanjuju se budžetska sredstva za obrazovanje. Istovremeno, dramatično se produbljuju socijalne razlike i cvetaju klijentelizam i korupcija.

Da li razrešenje, ili bar ublažavanje, sukoba u nepovoljnim unutrašnjim i međunarodnim okolnostima opravdava privremeno sužavanje pojedinih prava određenih grupa građana? Ili je reč o izgovoru radi odbrane interesa političkih i ekonomskih elita? Kakve su srednjoročne i dugoročne posledice takve

politike: stabilnost ili produbljivanje starih i/ili podsticanje novih sukoba? U kojoj meri su spoljni uticaji, u vidu implicitne podrške nedemokratskim vlastima i politikama u cilju održanja stabilnosti krhkih država i rešavanja preostalih „zamrznutih“ sukoba na Balkanu, naročito oni koji dolaze iz EU, opravdani i uspešni? Da li nedemokratski trendovi u pojedinim bivšim socijalističkim državama izviru prevashodno iz takve „stabilokratije“ ili iz delovanja unutrašnjih činilaca? Može li temeljnija podrška EU demokratskim snagama – relevantnim opozicionim strankama, društvenim pokretima i delovima civilnog društva – dugoročno obezbediti ne samo stabilnost već i demokratiju?

Pozivamo autore koji se bave uzrocima, oblicima, tokom i posledicama relevantnih vrsta sukoba, kao i demokratijom i demokratizacijom, iz različitih teorijskih i metodoloških perspektiva u političkim i društvenim naukama, da pošalju predloge saopštenja koji se, u najširem smislu, odnose na sledeća pitanja:

- Dijagnoze i prognoze stanja demokratije: kriza, urušavanje, pad, odbrana, post-demokratija?
- Prelivanje globalne finansijske krize na Balkan i socijalno-ekonomski sukobi
- Socijalno-ekonomske nejednakosti i demokratija
- Demokratsko odlučivanje i privatizacija prirodnih resursa
- EU, „stabilokratija“ i regulacija nacionalnih sukoba: Bosna i Hercegovina, Severna Makedonija, Srbija/Kosovo i/ili Crna Gora
- Demokratija u pluralnim društvima na Balkanu
- Regionalni pristupi rešavanju sukoba
- Preispitivanje prošlosti i demokratija na Balkanu
- Urušavanje medijskih sloboda i političkog takmičenja u Srednjoj Evropi i na Balkanu
- Populizam i demokratija u EU i na Balkanu
- Protesti i demokratija u bivšim socijalističkim državama
- Promene stranačkih sistema i nove stranke i pokreti
- Ujedinjavanje opozicionih snaga – političkih stranaka, društvenih pokreta i delova civilnog društva – i demokratizacija u balkanskim državama
- „Stabilokratija“ i plime i oseke međunarodne promocije demokratije

Međunarodni naučni (selekcioni) odbor konferencije: Denisa Kostovicova (Londonska škola ekonomije i političkih nauka), Džejms Doson (Univerzitet Koventri), Tonči Kursar (Fakultet političkih znanosti, Zagreb), Vladimir Božinovski (Pravni fakultet, Skopje), Damir Kapidžić (Fakultet političkih nauka, Sarajevo), Ivana Spasić (Filozofski fakultet, Beograd), Vesna Knežević-Predić, Ana Milojević, Slaviša Orlović, Dušan Pavlović i Nemanja Džuverović (Fakultet političkih nauka, Beograd).

Predloge saopštenja (naslov, sažetak od 250 reči, puno ime autora, institucija, elektronska pošta, kratka biografija) poslati na conflict.stability.democracy@gmail.com.

Rok za prijavu saopštenja je **7. jul 2019. godine**. Naučni odbor će obavestiti sve prijavljene o ishodu prijave do 20. jula. Saopštenja će biti objavljena u zborniku radova ili posebnim izdanjima regionalnih časopisa *Političke perspektive* i *Journal of Regional Security*.